

Stenen (Stenen- Keien - Blokken)

Collectienummer: G 706

Etymologie: De naam is afgeleid van het Germaanse "stein", met de betekenis "steen" of "stenen wapen".

Petrogroep: A - Afzettingsgesteenten
A1 - Klastische sedimenten

Identificatie: Een steen is een granulair ('korrelig') gesteente, waarvan de afmeting groter is dan die van grind en fijner dan die van keien. Stenen komen voor in allerlei vormen en afmetingen vanaf een grootte van 6,3 cm. Stenen groter dan 20 cm noemen we keien, groter dan 63 cm noemen we blokken.

Kleur: Kan allerlei kleuren bevaaten.

Aanwezige mineralen: Kwarts, veldspaat, soms jaspis, mica, pyriet of een ander mineraal.

Chemische bestanddelen: Meestal 100% SiO₂, afhankelijk van andere aanwezige mineralen.

Beschrijving: Stenen, keien en blokken zijn erosieproducten, ontstaan uit vast gesteente en worden meestal door rivieren getransporteerd en afgezet. Stenen kunnen ook op rotskusten ontstaan door de werking van de branding. Stenen komen meestal voor in een mengsel met grind, zand en keien. De indeling op naam is naar korrelgrootte.

Korrelgrootte	
lutum	< 2 µm
silt	2 - 63 µm
zand	0,063 - 2 mm
grind	2 - 63 mm
stenen	63 - 200 mm
keien	200 - 630 mm
blokken	> 630 mm

Stenen, keien en blokken
kennen geen onderverdeling

Technische eigenschappen: Hard en duurzaam.

Benamingen: Onder steen wordt hier gesteente verstaan en dus niet een baksteen, metselsteen of welke andere naam dan ook maar. Keien en blokken zijn dus ook gesteenten, maar dan met grotere afmetingen.

Een *zwerfsteen* is een steen, kei of blok die is meegevoerd door een gletsjer of ijskap. Ze worden ook wel zwerfkeien of veldkeien genoemd. In Groningen en Drenthe heten ze flint.

Vindplaatsen: Komt vrijwel overal ter wereld voor.

Toepassing/gebruik:

Materiaal voor funderingen en bestratingen, muurconstructies, gedenkstenen, sierlijke elementen, materiaal voor beeldhouwwerken.

Zwerfstenen zijn door de eeuwen heen gebruikt als grafmonumenten, hunebedden, megalieten, wegen en dijk- of oeverbekledingen.

Bijzonderheden

o Zwerfstenen.

De grootste in Nederland gevonden zwerfsteen is de zwerfsteen van Rottum (althans anno 2009). Het is een granieten blok van 5x3x2 meter en met een gewicht van 44 ton.

Zwerfkeientuin in Borger

Zwerfstenen vindt men veel in keileem (G 756), een zeer vaste leemachtige grondsoort.

0 Amersfoortse Kei.

Deze is er gekomen via een weddenschap. De uitdaging was of Amersfoorters zo gek te krijgen waren dat ze een zwerfkei vanaf Soesterberg naar hun stad zouden trekken. Op 7 juni 1661 trokken 400 inwoners van Amersfoort de kei op een slee naar Amersfoort. De Amersfoortse Kei weegt 7157 kg, heeft een hoogte van 2 meter en een omtrek van 5,25 meter.

Aansluitend aan deze Amersfoortse Kei staan er in het plantsoen aan de Stadsring nog meerdere grote stenen. Deze zijn er gekomen tijdens de jaarlijkse

Keistad-feesten. Diverse Europese landen stelden steenblokken uit hun land beschikbaar om op die feestdag door de stad te laten trekken. Na afloop werden die in het plantsoen geplaatst.

Geschonken door Zwitserland

0 Stadsmuur en steenblokken in Maastricht.

0 Beeldenpark Terschelling

0 Stonehenge

